

Asia: VN/27266/2024

Lausuntopyyntö pankkipalvelulainsäädännön arviointia koskevasta työryhmämietinnöstä

Lausunnonantajan lausunto

1. Huomionne yrityksen ja yhteisön perusmaksutiliä koskevista ehdotuksista

Suomen Omakotiliitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua työryhmämietinnöstä koskien Pankkipalvelulainsäädännön arviointia.

Omakotiliitto on vuonna 1947 perustettu yleishyödyllinen ja riippumaton kansalaisjärjestö, joka edustaa pientalo- ja vapaa-ajan asukkaita, jäsenmäärän ollessa vajaat 70 000 (kotitaloutta). Paikallisesti jäsenet kuuluvat yhteensä noin 235 paikallisyhdistykseen.

Näiden paikallisten jäsenyhdistysten toiminta perustuu vapaaehtoistyöhön. Pienille paikallisyhdistyksille pankkipalvelujen kohtuullinen hinnoittelu ja saatavuus ovat kriittinen toimintaedellytys.

Omakotiliitto kannattaa ehdotuksen tavoitteita ja toteaa, että mietintö sisältää kannatettavia ehdotuksia, jotka vastaavat Omakotiliiton aiemmissa lausunnoissaan vuonna 2023 ja 2024 esiin nostamiin ongelmiin.

Yhdistysten oikeus kohtuuhintaisiin peruspankkipalveluihin

Omakotiliitto kannattaa ehdotusta yhteisön perusmaksutilistä, joka koskisi myös yhdistyksiä. Omakotiliiton paikallisista jäsenyhdistyksistä moni toimii erittäin pienellä budjetilla. Useiden kymmenien, tai jopa toista sataa euroa, olevat pankkikulut muodostavat jatkuvan taloudellisen haasteen jäsenmaksuilla toimiville yhdistyksille.

Omakotiliitto esittää, että:

- lakiin kirjataan selkeä hinnoittelun kohtuullisuusperiaate erityisesti yleishyödyllisille yhdistyksille
- yhdistykset erotetaan jatkossa sääntelyssä selvästi yritysasiakkaista
- pankkien on tarjottava kevyempiä, tarkoituksenmukaisia palvelupaketteja vapaaehtoisvoimin toimiville yhdistyksille.

2. Huomionne asiakaspalvelua koskevista ehdotuksista

Asiakaspalvelun saavutettavuus

Omakotiliitto pitää pankkipalveluiden laatutason olennaisena osana, että varmistetaan palveluiden riittävä saatavuus kaikille ihmisryhmille.

Omakotiliitto kannattaa esitettyä veloitetta vastata peruspankkipalveluja koskeviin yhteydenottoihin viiden pankkipäivän kuluessa. Samalla tuomme esille, että:

-vapaaehtoisvoimin toimivat yhdistykset eivät voi odottaa pitkiä vasteaikoja,

-on tärkeää varmistaa selkeä asiointikanava erityisryhmille ja henkilöille, joille digitaalinen palvelu ei riitä,

-kehitetään uusia tapoja tarjota paikallisia pankkipalveluita esimerkiksi liikkuvien tai pop up tyyppisten asiointipisteiden avulla,

-asiakaspalvelun saavutettavuuden ja tavoitettavuuden valvonta tulee olla tehokasta.

3. Huomionne muista esityksen yhteydessä arvioiduista aiheista (esim. yhdenvertaisuus, raportointi, jatkoselvittävät aihekokonaisuudet)

Tilin avaaminen ja rahanpesusääntelyn soveltaminen

Omakotiliitto pitää hyvänä, että mietintö tunnistaa erilaisia riskejä. Omakotiliitto tuo esille, että sen edustaman pienet yhdistykset kokevat tällä hetkellä muun muassa:

-perusteetonta tilinavausten viivästymistä

-epäselvää tai ylimitoitettua selvitysveloitetta esimerkiksi vuosittain ilmoitettavista hallituksen jäsenten henkilötiedoista

-tilanteita, joissa pankit vetäytyvät kokonaan asiakkuuden tarjoamisesta.

Omakotiliitto esittää tämän johdosta, että:

-lakiin lisätään vaatimus oikeasuhtaisista ja riskiperusteisista menettelytavoista huomioiden pienten toimijoiden, erityisesti yleishyödyllisten yhdistysten, näkökulman, josta myös ohjeistetaan pankkeja

-pankkien tulee dokumentoida päätöksensä ja ilmoittaa asiakkaalle perustelut.

Käteisen saatavuus ja käytettävyys yhdistystoiminnassa

Omakotiliitto toteaa, että käteisellä voi edelleen olla tärkeä rooli paikallisyhdistysten toiminnassa (esimerkiksi tapahtumat, arpajaiset, kahviot). Omakotiliitto kannattaa kokonaislinjaa, jossa seurataan EU-sääntelyä, mutta painotamme, että:

-käteisen noston ja talletuksen alueellinen saavutettavuus tulee turvata kansallisesti

-yhdistysten tulee saada käteistä vaivattomasti ilman kohtuuttomia maksuja.

Omakotiliitto toteaa mietinnön havainnosta, että y-tunnuksettomat yhteisöt ja muut erityistapaukset, kuten tiekunnat tai muut yhteisetuudet voivat kokea ongelmia pankkipalveluissa. On tärkeää, että pienten yhteisetuuksien hallinnollinen taakka ei lisääny.

Omakotiliiton muistuttaa, että lainsäädännön tulee tukea yhdistymisvapautta, edistää kansalaistoimintaa ja vahvistaa paikallisten yhdistysten mahdollisuutta huolehtia taloudestaan hallinnollisesti läpinäkyvästi ja turvallisesti.

Omakotiliitto pitää tärkeänä, että toimeenpanossa huomioidaan erityisesti pienet vapaaehtoisesti toimivat yhdistykset ja varmistetaan, että pankkipalvelujen saatavuus ei eriydy alueellisesti tai pankkikohtaisesti

4. Halutessanne voitte jättää tähän muita huomioita

Omakotiliitto kannattaa työryhmän ehdotuksia yhdistysten aseman vahvistamisesta pankkipalveluissa ja pitää niitä kansalaistoiminnan kannalta välttämättöminä. Omakotiliitto painottaa erityisesti kohtuullista hinnoittelua, oikeasuhtaista sääntelyä, yhdenvertaista palvelujen saatavuutta, käteisen käytön turvaamista ja pienten yhdistysten hallinnollisen taakan keventämistä.

Jatkamme mielellämme yhteistyötä asian edistämiseksi.

Suomen Omakotiliitto ry

Marju Silander	Jukka Malila
toiminnanjohtaja	puheenjohtaja